

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
WERKGELEGENHEID, ARBEID EN
SOCIAAL OVERLEG

Hoge Raad voor Preventie en Bescherming
op het Werk

Advies nr. 258 van 21 april 2023 over het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van titel 6 betreffende laboratoria van boek II van de codex over het welzijn op het werk (D268).

I. VOORSTEL EN MOTIVERING

Bij brief van de Minister van Werk van 24 maart 2023 werd de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het Werk (Hoge Raad) uitgenodigd zijn advies te formuleren betreffende het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van titel 6 betreffende laboratoria van boek II van de codex over het welzijn op het werk.

Toelichting over het OKB en zijn achtergrond:

Dit OKB verduidelijkt en preciseert de regels waaraan de laboratoria moeten voldoen en in het bijzonder de regels betreffende de erkenning van de laboratoria. Die regels zijn vastgesteld in titel 6 betreffende laboratoria van boek II van de codex over het welzijn op het werk.

In 2021 werd reeds een eerste ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van titel 6 betreffende laboratoria van boek II van de codex over het welzijn op het werk aan de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het Werk voorgelegd.

In zijn advies nr. 243 van 25 februari 2022 had de Hoge Raad verschillende opmerkingen geformuleerd over dit eerste OKB betreffende de laboratoria.

Een van de bezorgdheden van de Hoge Raad betrof de haalbaarheid van de accreditatievereiste volgens de norm EN ISO 17025 voor alle activiteiten waarvoor een laboratorium een erkenning aanvraagt, en de gevolgen van deze nieuwe vereiste (een mogelijke daling van het aantal erkende laboratoria, een mogelijke afname van metingen op de arbeidsplaatsen, analyses en rapporten van erkende laboratoria, en een mogelijke toename van de prijs van dit soort diensten, ...), terwijl uit de praktijk blijkt dat het aantal metingen op de arbeidsplaats momenteel te laag is. Anderzijds was er ook bezorgdheid over de kwaliteit van de monsternemingen, analyses en rapportages, en het besef dat deze vandaag niet steeds gegarandeerd is en wellicht ook onvoldoende verzekerd zou zijn door de voorgestelde aanpassingen.

In zijn brief van 24 maart 2023 verstrekt de minister o.a. de volgende informatie over het nieuwe OKB:

- Om aan deze bezorgdheid van de Hoge Raad tegemoet te komen werd de in het vorige OKB ingevoerde verplichting om over een EN ISO/IEC 17025 accreditatie te beschikken voor elke activiteit waarvoor een erkenning [door een labo] wordt aangevraagd, in het nieuwe OKB vervangen door de verplichting om over een accreditatie te beschikken voor minstens één activiteit naar keuze [van het labo], gerelateerd aan arbeidsplaatsmetingen, [om een erkenning te kunnen krijgen of behouden] [zie art.8, 2° van het OKB].
- Hierdoor wordt de haalbaarheid [van de accreditatie] voor de laboratoria verhoogd.
- Een groter deel van de reeds erkende laboratoria voldoen nu al volledig aan deze nieuwe bepaling.

- Deze wijziging [betreffende de reikwijdte van de accreditatieverplichting voor laboratoria om een erkenning te krijgen] is de enige wijziging ten opzichte van het eerste OKB waarover in 2022 een advies van de Hoge Raad werd gegeven.
Behalve deze wijziging in verband met de accreditatie zijn de overige bepalingen van het nieuwe OKB identiek aan het eerste OKB dat in 2021 voorgelegd werd voor advies aan de Hoge Raad.

Artikel 8, 2 van het OKB vervangt artikel II.6-11, §6 van de codex als volgt:

“§6. Het laboratorium past de Europese Norm EN ISO/IEC 17025 toe op al de activiteiten waarvoor het een erkenning aanvraagt, en is voor minstens één activiteit naar keuze, gerelateerd aan arbeidsplaatsmetingen, geaccrediteerd volgens deze norm.”.

Voor een toelichting over de andere bepalingen van het OKB kan worden verwezen naar de vorige brief van de Minister van 11 mei 2021 en naar punt I van het [advies nr. 243 van 25 februari 2022](#) van de Hoge Raad.

Behandeling van de adviesaanvraag binnen de Hoge Raad en zijn organen:

De adviesaanvraag en het ontwerp van koninklijk besluit (OKB) werden op 28 maart 2023 aan het uitvoerend bureau voorgelegd (PPT/PBW – D268 – BE 1747).

Tijdens de vergadering van het uitvoerend bureau van 28 maart 2023 heeft de Voorzitter het aangepaste OKB voorgesteld. De Voorzitter van de FOD Werkgelegenheid heeft bijkomende toelichting gegeven, onder meer over de aspecten van accreditatie en BELAC-audits, gevolgd door een inschatting van de administratie omtrent de verwachte effecten van deze aanpassing op de erkende labo's. Eveneens tijdens deze vergadering hebben de leden van het uitvoerend bureau hun opmerkingen gegeven.

Het dossier werd ook tijdens de vergaderingen van het uitvoerend bureau van 18 en 21 april 2023 besproken.

De leden van het uitvoerend bureau hebben tijdens het uitvoerend bureau van 28 maart 2023 beslist om het ontwerp van koninklijk besluit voor advies voor te leggen tijdens de plenaire vergadering van de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het werk van 21 april 2023 (PPT/PBW – D268 – 854).

De Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het Werk heeft zijn advies geformuleerd tijdens de plenaire vergadering van 21 april 2023.

II. ADVIES VAN DE HOGE RAAD VAN 21 APRIL 2023

De Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het werk geeft een **unaniem gunstig advies** over het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van titel 6 betreffende laboratoria van boek II van de codex over het welzijn op het werk, **met de volgende opmerkingen**.

Betreffende de accreditatieverplichting van de laboratoria:

De Hoge Raad stelt tot zijn tevredenheid vast dat dit aangepaste OKB de reikwijdte van de accreditatieverplichting voor laboratoria beperkt en toelaat een erkenning te verlenen wanneer het laboratorium is geaccrediteerd volgens de Europese norm en ISO/IEC 17025 voor minstens één activiteit naar keuze van het laboratorium, gerelateerd aan arbeidsplaatsmetingen.

Deze aanpassing houdt minstens gedeeltelijk rekening met de bezorgdheden van de sociale partners over de accreditatieverplichting voor de laboratoria die in het advies van de Hoge Raad n° 243 van 25 februari 2022 worden vermeld.

De Hoge Raad hoopt dat met de toepassing van deze nieuwe regelgeving meer laboratoria geaccrediteerd en erkend zullen worden en dat zij zullen worden gestimuleerd om meer metingen op de arbeidsplaatsen uit te voeren, correcte analyses te realiseren en kwaliteitsvolle verslagen op te stellen.

Dit ontwerp van koninklijk besluit lijkt zeer zeker in de goede richting te gaan.

Niettemin is de Hoge Raad van mening dat een evaluatie van de nieuwe regelgeving noodzakelijk zal zijn. De effecten van deze nieuwe accreditatieverplichting op het aantal geaccrediteerde laboratoria, het aantal erkende laboratoria en het aantal metingen op de arbeidsplaats, het aantal analyses en verslagen en de kwaliteit ervan moeten worden nagegaan.

De Hoge Raad blijft er groot belang aan hechten dat:

- 1) de bemonstering, analyse en rapportage van metingen op de werkplek op een kwalitatieve manier worden uitgevoerd, en;
- 2) het aantal metingen en analyses dat door de laboratoria wordt uitgevoerd, niet afnemen, maar meer gebeuren op alle plaatsen en in alle omstandigheden waarvoor dit relevant is.

Het is heel belangrijk om de concentraties van chemische/fysische agentia te kennen ... waaraan werknemers worden blootgesteld om passende preventiemaatregelen te kunnen nemen en om de eventuele grenswaarden te kunnen respecteren.

Andere opmerkingen:

De Hoge Raad meent dat de erkenning én opvolging door de FOD WASO in elk geval van groot belang blijven. Accreditatie alleen is niet voldoende.

Daarnaast is het belangrijk, volgens de Hoge Raad, om rekening te houden met de evolutie van de grenswaarden. Deze worden steeds strenger, waardoor het ook steeds moeilijker wordt om correcte metingen en analyses uit te voeren (vb. betreffende siliciumdioxide).

Daarom zou het aangewezen zijn om in toekomst onder meer referentiële (gedetailleerde en gestandaardiseerde werkmethodes, met inbegrip van technische, collectieve en persoonlijke beschermingsmaatregelen) uit te werken, die aangeven dat wanneer een werkgever deze werkmethodes en technische en organisatorische preventiemaatregelen correct toepast er op de werkplaats een bepaalde blootstelling kan verwacht worden, waarbij verondersteld kan worden dat door het naleven van deze werkmethodes aan bepaalde grenswaarden wordt voldaan, zonder dat steeds op elke werkplaats een meting en een analyse moeten gebeuren.

Bovendien verwijst de Hoge Raad naar de bezorgdheden die reeds werden geformuleerd in het advies nr. 243 van 25 februari 2023. De Hoge Raad herhaalt hierbij uitdrukkelijk zijn wens om in de nabije toekomst samen met de administratie de meetproblematiek van de blootstelling van werknemers aan gevaarlijke agentia op de werkvloer in haar geheel te onderzoeken.

De Hoge Raad is van mening dat, om het aantal metingen te bevorderen, een sensibiliseringscampagne kan worden gevoerd, met daaraan eventueel gekoppeld een inspectiecampagne, waarbij in de eerste plaats kan gefocust worden op de agentia waarvoor op Europees vlak bindende grenswaarden zijn vastgesteld. Hierdoor kan onder meer nagegaan worden of de door de wetgeving vastgestelde grenswaarden in de praktijk worden nageleefd. Dat zou ook kunnen toelaten om gestandaardiseerde werkmethodes te identificeren en/of uit te werken.

III. BESLISSING

Overmaken van het advies aan de Minister van Werk.